

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA
NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU
(NR 66)
z dnia 6 maja 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu (nr 66)

6 maja 2025 r.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Adamowicza (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia Marszałka Józefa Piłsudskiego w 90. rocznicę śmierci (druk nr 1190).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral** i **Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Anna Jakubik** i **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu.

Stwierdzam kworum i przyjęcie protokołów posiedzeń Komisji od 56. do 61. wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje: punkt nr 1 i jedyny – pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia Marszałka Józefa Piłsudskiego w 90. rocznicę śmierci. Jest to druk nr 1190.

Czy są uwagi co do porządku dziennego? Nie słyszę.

Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Panie i panowie posłowie, informuję, że w dniu 23 kwietnia br. marszałek Sejmu skierował poselski projekt uchwały z druku nr 1190 do pierwszego czytania w Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu.

Przystępujemy zatem do pierwszego czytania.

Bardzo proszę pana posła Tomasza Zielińskiego o przedstawienie uzasadnienia projektu. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, dla mnie przedstawić projekt uchwały w sprawie uczczenia Marszałka Józefa Piłsudskiego to prawdziwy zaszczyt. Wiemy, że 12 maja br. przypada 90. rocznica śmierci Marszałka, osoby powszechnie znanej. Nie będę przytaczał jego życiorysu, bo po prostu jest bardzo znaną osobą. Zresztą jest to jeden z ojców polskiej niepodległości.

Szanowni państwo, powiem tylko, że kiedy była konstruowana ta uchwała... Wiadomo, że ten życiorys jest bardzo duży i obfituje w ogrom różnego rodzaju wydarzeń, gigantyczne zasługi. Staramy się więc przedstawić to życie w dość dużym skrócie, z uwypukleniem najważniejszych wydarzeń dotyczących dojrzwiania postaci, a następnie dokonań – przede wszystkim, kiedy walczył o niepodległość Polski, kiedy tworzyło się niepodległe państwo. Nie chciałem też, żeby życiorys był bardzo szeroki, bo wydaje mi się, że nie taki jest sens uchwały. Chodzi o przypomnienie wybitnego Polaka i patrioty. Bardzo prosiłbym państwa o przyjęcie tego projektu uchwały. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję panu posłowi Zielińskiemu.

Panie i panowie, otwieram dyskusję. Nie ma pytań, nie ma wypowiedzi?

Bardzo proszę, poseł Zieliński.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Pani z Biura Legislacyjnego pyta mnie, na którym tekście będziemy pracować. Myślę, że poprawki, które złożyło Biuro Legislacyjne, są w większości do zaakceptowania. Co do wątpliwości – uważam, że Powstanie Styczniowe powinno zostać zapisane wielkimi literami. Zawsze używaliśmy wielkich liter. Ale generalnie analizujemy tekst w wersji Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Bazujemy na tekście...

Legislator Urszula Sęk:

Po korekcie językowej.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Jeżeli pan poseł będzie miał swoje uwagi, to wtedy będziemy się nimi zajmować. Jak trafnie pan poseł zauważył – i to też jest w uchwale – zajmujemy się wyrażaniem „uznania za działalność polityczną i wojskową na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości”. Bo – jak to w historii bywa – bywało różnie: Bereza Kartuska, zamach majowy, ale podkreślenie państwa zasługi „na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości”.

Bardzo proszę, pani przewodnicząca Gosek-Popiołek.

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Rozumiejąc, że są momenty, w których ocena działań Piłsudskiego może być trochę inna, zastanawiam się, czy powinniśmy uwzględnić to w tej uchwale gwooli prawdy historycznej, czy nie. Ale nie mam tutaj żadnej mocnej opinii.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Ale pani poseł – co powinniśmy uwzględnić?

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

To, że na przykład po 1926 r., po zamachu majowym, władza nie była sprawowana w sposób całkowicie demokratyczny.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Rządy autorytarne. Z historią zawsze jest problem. Ale, jak podkreślam, jest wyraźne wskazanie na zasługi polityczne i wojskowe na rzecz odzyskania niepodległości. Taki jest główny akcent. Przynajmniej mi osobiście tak się wydaje.

Pan poseł Zieliński.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Tak. Chcę tylko dodać, że wszystkie uchwały, które do tej pory Sejm podejmował w związku z rocznicami związanymi z życiem Józefa Piłsudskiego, były właśnie w takim duchu i odnosiły się do postaci w takim aspekcie – wskazywania tych największych zasług.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Biernacki.

Posel Marek Biernacki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Również wydaje mi się, że osobom, które podpisały się pod uchwałą chodziło o to, żeby uniknąć dyskusji odnoszącej się do tego, jak było w państwie po 1926 r., a skupić się na Piłsudskim jako jednej z głównych osób, które przyczyniły się do odzyskania niepodległości.

Wiadomo, że każdy w swoich wystąpieniach klubowych będzie musiał zawrzeć określoną opinię, tak samo jak i ja będę musiał powiedzieć coś niecoś w imieniu swojego klubu. To jest więc naturalne. Ale chcę tutaj podziękować za tę formułę, zdając sobie sprawę z tego, iż na przykład my zawsze będziemy mówili o Witosie, tak samo zawsze będziemy mówili o Berezie Kartuskiej. Tutaj tego nie ma, natomiast rola Piłsudskiego jako jednego z ojców niepodległości jest niekwestionowana, tak jak i innych naszych bohaterów z tego okresu. Wydaje mi się więc, że ta formuła jest zręczna i właśnie koncyliacyjna.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Trafna uwaga, panie pośle.

Czy jeszcze ktoś z pań i panów posłów? Nie widzę.

Stwierdzam zatem zakończenie pierwszego czytania projektu uchwały z druku nr 1190.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały. Dla tych pań i panów posłów, którzy właśnie przybyli – pan poseł Zieliński zaakceptował większość poprawek, uzupełnień, stylizacji dokonanych przez Biuro Legislacyjne. Pracujemy na tym tekście, gdzie mają państwo wytłuszczone uwagi, czyli na tekście, które przygotowało Biuro Legislacyjne.

Proszę państwa, czy są uwagi co do samego tytułu? Nie widzę.

Stwierdzam, że tytuł został rozpatrzony przez Komisję i przyjęty.

Przechodzimy zatem do akapitu nr 1. Czy są uwagi co do niego?

Poseł Babinetz? Bardzo proszę, widziałem, że chce pan zabrać głos, bo poszukiwał pan legitymacji.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Mam drobne uzupełnienie do akapitu nr 1, żeby po słowach „Naczelnika Państwa”, a przed „Marszałka Polski” dodać słowa „Naczelnego Wodza”. To była bardzo ważna funkcja, związana z okresem wojny polsko-bolszewickiej, kiedy przez dwa lata, w 1919 r. i 1920 r., Józef Piłsudski dowodził polskim wojskiem we wszystkich zmaganiach z bolszewikami.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Prośba o opinię pana posła Zielińskiego jako wnioskodawcy.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Nie wnoszę przeciwwskazań.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę?

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Akceptuję taką zmianę.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

OK. Panie pośle – zwracam się do pana posła Babinetza – prosimy na piśmie z dwoma zdaniem uzasadnienia. Uprzedzam – zgodnie z regulaminem – że jeżeli macie państwo poprawki, to bardzo proszę o ich treść na piśmie wraz z krótkim uzasadnieniem.

Rozumiem, że skoro pan poseł wnioskodawca akceptuje, to możemy uznać, że akapit nr 1, wraz z poprawką posła Babinetza, został rozpatrzony i przyjęty. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do akapitu nr 2. Czy są uwagi odnośnie do niego?

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Panie przewodniczący, mamy tu uwagę – my jednak pisaliśmy Powstanie Styczniowe wielką literą. Proponuję więc tutaj nie wprowadzać zmiany Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę państwa, nie sądzę, byśmy musieli to głosować. Myślę, że jest powszechna akceptacja co do pisowni. Poza tym jest to nazwa własna, ujęta w histografii wielkimi literami.

Czy są jeszcze jakieś uwagi do akapitu nr 2?

Bardzo proszę pana posła Babinetza.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Jeszcze tutaj jedna poprawka – to będzie moja ostatnia. Chodzi o to, żeby w akapicie nr 2, w wierszu nr 8 zdanie: „Wraz z wybuchem I wojny światowej utworzył polskie siły zbrojne walczące przeciwko Rosji” zastąpić zdaniem: „Po wybuchu I wojny światowej utworzył I Brygadę Legionów Polskich walczącą przeciwko Moskalom i został jej Komendantem”, dlatego że historia Józefa Piłsudskiego to jest z jednej strony to, że był Marszałkiem Polski i Naczelnym Wodzem w wojnie przeciwko bolszewikom, ale przede wszystkim ta legenda i pozycja wzięła się z tego, że był Komendantem I Brygady Legionów w czasie I wojny światowej. Stąd potrzeba, żeby to tutaj przypomnieć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Przewodnicząca Lichocka, potem przewodnicząca Augustyn. Bardzo proszę.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Przyznam, że dobrze tego nie pamiętam, ale czy pomysł utworzenia polskich sił zbrojnych – częściowo pod dowództwem Austro-Węgier – nie wykracza poza I Brygadę, która była pod komendanturą Piłsudskiego? Były dwie brygady.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Trzy brygady. W sumie trzy.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

W sumie były trzy, nie tylko pod dowództwem Piłsudskiego. I to jest zawężające. A sam pomysł utworzenia polskich sił zbrojnych należał właśnie do Piłsudskiego. I były one elementem jego negocjacji z Austriakami, prawda?

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Można?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Bardzo proszę, poseł Babinetz.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Ale te negocjacje z Austriakami prowadził przede wszystkim Naczelny Komitet Narodowy, grupa przedstawicieli partii politycznych z Krakowa i zazwyczaj tam działających. Najpierw Józef Piłsudski stworzył oddział strzelecki, potem trochę większą jednostkę, i wreszcie, z końcem 1914 r., I Brygadę, której został Komendantem. I tu chodzi o to, żeby w jakiś sposób do tego nawiązać, przypomnieć o tej komendanturze. Historia Komendanta była później ważna dla środowiska piłsudczykowskiego i w ogóle dla Polaków. I jest ważna do dzisiaj.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Przepraszam, czy mogę też jeszcze?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Tak. Skoro ten sam wątek...

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Ten sam. Chodzi mi o to, że proponowana przez ciebie, Piotrze, poprawka zawęży pomysł. „Polskie siły zbrojne” to jest szerzej niż to, że był Komendantem I Brygady. Tak że byłabym za pozostawieniem wersji z polskimi siłami zbrojnymi, bo to po prostu oddaje szerzej to, co zaproponował i przeprowadził Piłsudski.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Można z tego wybrnąć w ten sposób, że zostawimy zdanie: „Wraz z wybuchem I wojny światowej utworzył polskie siły zbrojne walczące przeciwko Rosji”, po czym dodamy: „i został Komendantem I Brygady Legionów Polskich”

Posel Joanna Lichocka (PiS):

„A sam został Komendantem I Brygady”.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Poczekajcie chwilę, bo jeszcze pani poseł Augustyn ma swoje uwagi i przemyślenia. Bardzo proszę.

Posel Urszula Augustyn (KO):

Teraz jest w porządku. Chodziło mi o to, że w momencie, kiedy dostajemy przed oczy tekst, który jest już przemyślany i zredagowany w miarę poprawnie, po czym zaczynamy go kawałkować i wrzucać do niego coś tam, to nagle mamy taką sytuację, że mamy zdanie, które zaproponował pan przewodniczący Babinetz z „Legionami Polskimi”. A w następnym zdaniu znowu występują „Legiony Polskie” i już się psuje.

Naprawdę, proszę państwa – nie kombinujemy za bardzo. Nie przypuszczałam, że tak gładko zgodzę się z panią przewodniczącą Lichocką, ale ma rację. To po pierwsze jest zawężenie, a po drugie – już tracimy rytm tekstu. Naprawianie go na siłę niedobrze robi, więc zostawiłabym dokładnie tak, jak jest.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

To znaczy, nie, ja bym tak nie zostawił, bo wtedy nie będzie „Komendanta”. A to, o czym pani przewodnicząca mówi, przewidziałem i to można spokojnie wyprostować, dlatego że w następnym

zdaniu może być: „Po kryzysie przysięgowym w Legionach został aresztowany”. Nie trzeba powtarzać słowa „Polskich”. Wtedy wybrnie się z tego.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Proszę, żeby jeszcze raz przeczytać całość.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Panie pośle, czy mógłby pan przeczytać raz jeszcze poprawkę? Proszę państwa o skupienie.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli byłoby tak. Przedostatnie zdanie w akapicie nr 2 brzmiałoby: „Wraz z wybuchem I wojny światowej utworzył polskie siły zbrojne walczące przeciwko Rosji, a sam został Komendantem I Brygady Legionów”.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Może być.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Może być.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Ale zaraz, zaraz. Chwileczkę. „I Brygady Legionów”, bo „polskie siły zbrojne” już było. A w następnym zdaniu nie trzeba, że w legionach: „Po kryzysie przysięgowym został aresztowany”.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

OK. Czy ma to pan na piśmie?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Prawie. Muszę uzupełnić.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie trzeba zmieniać drugiego zdania, bo jest w porządku.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Szanowni państwo, uważam, że dodanie tego „Komendanta” jest OK, ale nie zmieniamy następnego zdania, bo mamy „Legiony Polskie”, które nie występują w poprzednim zdaniu.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze, to jeszcze tak doprecyzujemy...

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Ale nie...

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Ja już powiem jak: „a sam został Komendantem I Brygady”. I wszystko będzie.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę państwa, chciałbym stwierdzić, że rozpatrzyliśmy akapit nr 2 wraz z poprawką uzgodnioną między posłem Babinetzem i posłem Lichocką, zaakceptowaną przez posła sprawozdawcę.

Przechodzimy zatem do akapitu nr 3. Czy są co do niego uwagi? Nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 3 został rozpatrzony i przyjęty przez Komisję.

Przechodzimy do akapitu nr 4.

Pan poseł wnioskodawca, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Mamy tylko taką wątpliwość, bo skoro piszemy wielkimi literami „Bitwie Warszawskiej”, to czy „Bitwie Niemeńskiej” też nie powinniśmy tak napisać?

Legislator Urszula Sęk:

Nie upieramy się. To językoznawcy tak stwierdzili.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

W literaturze występuje dwojako – raz pisane małymi literami, raz wielkimi. Ale kiedy mamy „Bitwie Warszawskiej” wielkimi, to zrobmy też „Bitwie Niemeńskiej” w ten sposób. To nie będzie błąd. Co państwo uważacie?

Legislator Anna Jakubik:

To już chyba do państwa decyzji, decyzji Komisji.

Legislator Urszula Sęk:

My się nie upieramy.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

To zrobmy też wielkimi.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

To zrobmy wielkimi literami.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

O, dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy są jeszcze jakieś uwagi co do akapitu nr 4?

Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja):

Mam taką delikatną uwagę odnośnie do „śmiałego planu strategicznego”. Z kontekstu wynika, że to był plan Piłsudskiego, a on przed Bitwą Warszawską na kilka dni się – że tak powiem – oddalił. Plan był Rozwadowskiego. Stąd pytanie, czy nie nadinterpretujemy?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Domyślałem się, panie pośle.

Pan poseł Babinetz. Potem pan poseł sprawozdawca. Dobrze – najpierw pan poseł sprawozdawca.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Traktujemy tutaj Józefa Piłsudskiego jako Naczelnego Wodza, który dowodził wszystkimi wojskami. Taki jest tego sens. Jeżeli zaczniemy wchodzić w to, kto kierował poszczególnymi etapami, to naprawdę byłaby potrzeba wymienienia wielu nazwisk, a idea jest taka, żeby ich nie dodawać.

Posel Urszula Augustyn (KO):

Powstanie książka.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Właśnie. I nie chciałbym też umniejszać zasług. Jestem za tym, żeby nie zmieniać.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pan poseł Babinetz.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Jeszcze dopowiem, że Józef Piłsudski jako Naczelnny Wódz 6 sierpnia podjął decyzję strategiczną co do operacji znad Wieprza i formy obrony Warszawy. Natomiast później szef Sztabu Generalnego – powołany zresztą na tę funkcję przez Marszałka Piłsudskiego – gen. Tadeusz Jordan Rozwadowski w ramach swoich obowiązków uszczegółowił ten plan bitwy i wzmocnił na północy 5. Armie gen. Władysława Sikorskiego. Udział Rozwadowskiego był więc tutaj bardzo duży, ale tę decyzję strategiczną wcześniej podjął Józef Piłsudski.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy pan poseł Foltyn chciałby zgłosić poprawkę?

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja):

Nie zgłaszam.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Rozumiem, że to była pańska dygresja?

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja):

Tak, dygresja.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy są jeszcze jakieś uwagi do akapitu nr 4? Nie, nie ma. A, są.

Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Łukasz Ściebiorowski (KO):

Dziękuję.

Panie przewodniczący, tutaj bym się zastanowił, bo jest takie jedno zdanie: „Dzięki śmia-
łemu planowi strategicznemu pokonał bolszewików”. Czytając wprost, to jakby sam pokonał.
Rozumiem, że to jego strategia zadecydowała, ale czy zostawiamy tak to zdanie? Czy zastana-
wiamy się nad tym, czy to jednak Wojsko Polskie? Albo że: „pokonaaliśmy”. Zastanówmy się.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

My raczej nie pokonaaliśmy. Nie żyliśmy wtedy.

Posel Łukasz Ściebiorowski (KO):

Może Wojsko Polskie?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Panie pośle, uchwała ma charakter lekko panegiryczny, co jest zrozumiałe, bo jest to uchwała
okolicznościowa.

Ale udzielam głosu panu posłowi Zielińskiemu, który jest wnioskodawcą.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

W historii bardzo często to właśnie dowódcy przyznaje się zwycięstwo. Zwycięzył Aleksander
Macedoński, a nie wojska macedońskie. To stosuje się więc wymiennie. A jak pan przewodniczący
mówi, że poświęcamy uchwałę Piłsudskiemu, to to nie będzie błędem, jeżeli tak to zostawimy.
W domyśle wiemy, że on sam tego nie zrobił, że zrobił to z całą armią polską.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

To jest pewnego rodzaju ton. Podkreślam – mówimy o uchwale okolicznościowej.

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Znamy tę figurę retoryczną.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pan poseł Giżyński, bardzo proszę.

Posel Szymon Giżyński (PiS):

W tym akapicie jest moment pojednawczy, można powiedzieć „kolegialny” – oczywiście
w cudzysłowie. „Dzięki śmiałemu planowi strategicznemu” – to przecież przesądza. Samemu się
takiego planu w tej skali nie robi. To jest coś, co panu posłowi Zielińskiemu bardzo sprzyja jako
interpretacja i całkowicie zgadza się z głosem pana przewodniczącego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję za tę uwagę.

Stwierdzam, że jako Komisja rozpatrzyliśmy i przyjęliśmy akapit nr 4.

Przechodzimy zatem do akapitu nr 5.

Pani przewodnicząca Gosek-Popiołek.

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Tak. Chciałabym zaproponować zmianę – być może między akapitem nr 4 i nr 5 albo właśnie
w akapicie nr 5. Pozwolę sobie odczytać treść tej poprawki, w której chodzi o dodanie dwóch
zdań: „W 1926 r. Józef Piłsudski stanął na czele wojskowego zamachu stanu i ograniczył swobody
demokratyczne, wprowadzając system autorytarny. Mimo sprzeniewierzenia się pod koniec życia
republikańskim ideałom, jego zasługi dla Polski i jej niepodległości są niepodważalne”. Dziękuję.
W uzasadnieniu: chodzi o fakty historyczne.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Posel wnioskodawca.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Jestem przeciwko. Na początku Komisji dyskutowaliśmy, żeby ta uchwała była w innym duchu.
Kluby będą miały miejsce, żeby wyrazić swoje zdanie. Uważam, że w takich uchwałach Sejm
nigdy nie wprowadzał takich rzeczy. Jak pan przewodniczący powiedział – historia nie jest prosta.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy ktoś jeszcze w kwestii akapitu nr 5? Nie.

I teraz muszę zapytać panią przewodniczącą Gosek-Popiołek, czy podtrzymuje.

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Tak, podtrzymuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dobrze. Jeżeli panią Gosek-Popiołek podtrzymuje, to robimy głosowanie.

Legislator Urszula Sęk:

Jest napisane?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Jest prośba, żeby pani poseł przeczytała raz jeszcze proponowaną poprawkę.

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Oczywiście.

„W 1926 r. Józef Piłsudski stanął na czele wojskowego zamachu stanu i ograniczył swobody demokratyczne, wprowadzając system autorytarny. Mimo sprzeniewierzenia się pod koniec życia republikańskim ideałom, jego zasługi dla Polski i jej niepodległości są niepodważalne”.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Zgłosił się pan poseł Babinetz.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Mam tylko taką uwagę, że Józef Piłsudski się niczemu nie sprzeniewierzył. Jego idea była niepodległa Polska. Tyle.

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Nie mam karty.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę?

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Zrobiłam zamieszanie i nie mam karty.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Macie zapasowe? Moment. Musimy przygotować dla pani jedną kartę.

Posel Urszula Augustyn (KO):

Może sprawdzimy w tym czasie akapit nr 6?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Już jest.

Panie i panowie posłowie, kto z was jest za przyjęciem poprawki zaprezentowanej przed chwilą przez panią przewodniczącą Gosek-Popiołek? Kto jest przeciwko tej poprawce?

Posel Aleksandra Leo (Polska2050-TD):

Ale ja nie mam karty.

Posel Urszula Augustyn (KO):

No nic, doliczymy ten jeden głos. Głosujemy dalej, a głos pani poseł doliczymy.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Nie możemy doliczyć?

Posel Urszula Augustyn (KO):

Dlaczego nie? Doliczymy ten jeden głos, który został inaczej oddany.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy Biuro Legislacyjne ma jakąś sugestię odnośnie do tego, co powinniśmy zrobić?

Legislator Urszula Sęk:

Biuro Legislacyjne nie spotkało się z taką sytuacją. Ale przecież ten głos o niczym nie przesądza.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Trzeba wydać kartę.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Musimy anulować głosowanie. Demokratycznie anuluję głosowanie. Będziemy głosować jeszcze raz po wydaniu karty dla pani poseł Leo. Proszę anulować.

Panie i panowie, sekretariat melduje, że możemy.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Czy mógłbym poprosić o przeczytanie jeszcze raz tej poprawki?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Bardzo proszę.

Proszę o przeczytanie raz jeszcze.

Posel Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

„W 1926 r. Józef Piłsudski stanął na czele wojskowego zamachu stanu i ograniczył swobody demokratyczne, wprowadzając system autorytarny. Mimo sprzeniewierzenia się pod koniec życia republikańskim ideałom, jego zasługi dla Polski i jej niepodległości są niepodważalne”.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Zapis jest oczywiście konfrontacyjny i my, jako autorzy, nie możemy się na niego zgodzić. Ale państwo możecie wszystko przegłosować.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

(niestyszałne)

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pani poseł, po co? Po co pani wraca do komunistów?

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Słyszałam to w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i pamiętam.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Jezu. Czy możemy przejść do głosowania?

Posel Urszula Augustyn (KO):

Przechodzimy do głosowania.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Przechodzimy do głosowania. Kto z pan i panów jest za poprawką pani Gosek-Popiołek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy oddali głos?

Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników. Jeszcze nie?

Sekretarz Komisji Julia Popławska:

Proszę spróbować przyłożyć do innego czytnika.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Może pani przyłożyła kartę kredytową?

Posel Wojciech Król (KO):

Żeby nie ściągnęło...

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy przeszło? OK.

Zamykam głosowanie. Bardzo proszę o podanie wyników.

Głosowało 19 parlamentarzystów. Za poprawką pani poseł było 4, przeciw – 11, wstrzymało się – 4.

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

W związku z tym, że nie ma żadnych uwag co do akapitu nr 5, przechodzimy do akapitu nr 6, który jest akapitem ostatnim.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Pan poseł Gliński słusznie zwrócił uwagę, że językoznawcy, którzy chcieli poprawić, spowodowali lekkie zamieszanie. Wydaje nam się, że będzie dobrze, jeżeli przerzucimy wcześniej frazę „w 90. rocznicę śmierci”. Ten akapit brzmiałby więc „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 90. rocznicę śmierci wyraża najwyższe uznanie dla Józefa Piłsudskiego za działalność polityczną i wojskową na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości”.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie, nie. Coś jest nie tak.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Nie, nie. Dobrze jest.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie, nie. Coś jest nie tak. Mogę prosić jeszcze raz? Bo tam jest jakiś kłopot.

Legislator Urszula Sęk:

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 90. rocznicę śmierci wyraża najwyższe uznanie dla Józefa...”

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie ma podmiotu.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Ale będzie za chwilę.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Można, panie przewodniczący?

Przepraszam, zobaczmy wzór, nasz pierwotny tekst: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa Józefowi Piłsudskiemu w 90. rocznicę śmierci najwyższe uznanie za działalność polityczną i wojskową na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości”.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Teraz jest lepiej.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

To jest ta pierwotna wersja, tak? Przed uwagami?

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Tak. Przed językoznawcami.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Tak. To jest lepsze, bo oddajemy hołd Józefowi Piłsudskiemu.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Ewentualnie do zmiany „składa” na „wyraża”.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Wersja oryginalna jest w porządku.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Może być „wyraża”.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Językoznawcy nie tylko przedstawili, ale także zmienili czasownik.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dobrze. Proszę państwa, prosiłbym raz jeszcze pana posła Zielińskiego o przeczytanie pierwotnej wersji, którą pan przedstawiał.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Pierwotnie jest tak: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa Józefowi Piłsudskiemu w 90. rocznicę śmierci najwyższe uznanie za działalność polityczną i wojskową na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości”. Ale mogę się tutaj zgodzić na sformułowanie „wyraża”. Zmieńmy „składa” na „wyraża” i już będzie bardzo dobrze.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Ale nie wyraża Józefowi, tylko wyraża dla Józefa.

Poseł Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Tak, to prawda. Wyraża dla kogoś. A może po prostu wystarczy tak: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża najwyższe uznanie dla Józefa Piłsudskiemu w 90. rocznicę jego śmierci”. Dodamy słowo „jego” po „rocznicy”, później „za działalność polityczną” i chyba wtedy jest...

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Ale to jest proste. „Wyraża” zamiast „składa”.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pani poseł też chciała zaproponować.

Posel Dorota Olko (Lewica):

Jest najprostsza wersja: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 90. rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego wyraża najwyższe uznanie za jego działalność polityczną i wojskową”.

Posel Urszula Augustyn (KO):

Dla jego działania.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Ta jest jeszcze bardziej skomplikowana. Ta pierwsza była najlepsza, tylko...

Posel Dorota Olko (Lewica):

Dobra. To już nieważne.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

„Skląda” też może być.

Posel Urszula Augustyn (KO):

„Wyraża uznanie dla jego działalności” i wszystko jest OK.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Ale dlaczego „wyraża dla”? Ekonomia języka jest ważna. Może być forma „wyraża Józefowi”.

Posel Urszula Augustyn (KO):

Ale to akurat nie Józefowi wyraża.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Słuchajcie, spieramy się o sformułowanie, ale dobrem nadrzędnym jest Józef i projekt.

Pani poseł, zwracam się do pani z prośbą. Czy może byłaby pani tak dobra i jeszcze raz przeczytała swoją propozycję. I proszę o skupienie. Powoli.

Posel Dorota Olko (Lewica):

Jest najprostsza wersja: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 90. rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego wyraża najwyższe uznanie za jego działalność polityczną i wojskową na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości”. Uznanie za coś. Może być za coś i może być dla kogoś. Wiadomo dla kogo, bo dla Józefa Piłsudskiego, a jest przypis za co.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Dla Józefa, a za coś. Tak. Ma pani rację.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy jest polonista na sali?

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Jestem.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Ilu jest polonistów?

Proszę włączyć mikrofon.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Wyraża uznanie komuś za coś. Jeżeli więc pani mówi, że wyraża uznanie za jego wkład, za jego działalność, to jest to poprawne.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Ale tak samo było w tej wersji autora.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Proponuję – i zgłaszam formalną poprawkę – żeby ostatni akapit był taki, jak przedstawił poseł Tomasz Zieliński w swoim oryginalnym tekście.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Że „składa”, tak?

Panie przewodniczący, jeśli mogę – zaglądałem do niektórych uchwał i tam też używaliśmy słowa „składa”.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Ale po co kombinować?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Moment. Posel Gliński.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Proszę państwa, najprostszym sposobem wybrnięcia z tego problemu, który sami sobie trochę przy pomocy językoznawców stworzyliśmy, jest powrót do pierwszej wersji. Jedynie zmienić czasownik. Komu to przeszkadza?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czyli?

Posel Piotr Gliński (PiS):

„Sklada” na „wyraża”.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Niech będzie „wyraża”.

Posel Piotr Gliński (PiS):

I masz wtedy w skrócie: „wyraża Józefowi za działalność polityczną”.

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Zgadzam się z tym.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dobra, czy ktoś jest w stanie przygotować to na piśmie?

Posel Urszula Augustyn (KO):

Wracamy do poprzedniej wersji.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Biuro Legislacyjne.

Legislator Anna Jakubik:

Przepraszam, już tylko gwoździ uściślenia. Mamy wrócić do zdania z druku, czyli z przedłożenia, zmieniając wyraz „składa” na „wyraża”. I niczego więcej nie zmieniamy, tak?

Posel Piotr Gliński (PiS):

Tak jest. Sami państwo zwróciliście uwagę na to, że „wyraża” jest lepiej. Autor się zgadza.

Legislator Anna Jakubik:

Tak, panie pośle?

Posel Tomasz Zieliński (PiS):

Zgadzam się.

Legislator Anna Jakubik:

To nie musi być poprawki.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy musimy mieć to na piśmie?

Legislator Anna Jakubik:

Nie.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę państwa, pozostawimy to w gestii Biura Legislacyjnego, które świetnie zrozumiało naszą intencję zbiorową.

Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła akapit nr 6, a zarazem ostatni. Został on też przyjęty.

Pytanie wobec całości – czy jest sprzeciw wobec przyjęcia przez aklamację całego tekstu projektu uchwały wraz z przygotowanymi poprawkami? Nie ma.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła przez aklamację cały projekt uchwały wraz z zaproponowanymi poprawkami.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Poseł Babinetz się zgłasza czy zgłasza?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak. Nie, nie, nie. Zgłaszam oczywiście pana posła Tomasza Zielińskiego.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy pan poseł przyjmuje?

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Przyjmuję i dziękuję za pracę nad tą uchwałą.

Czy jest inna kandydatura? Nie ma.

W związku z tym, że wybraliśmy posła sprawozdawcę i mamy przygotowany projekt uchwały stwierdzam, że wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego posiedzenia.

Zamykam posiedzenie.

Według wstępnego harmonogramu na sali plenarnej w czwartek, chyba o godz. 13.30.

Dziękuję bardzo. Do zobaczenia jutro.

Proszę prezydentów o pozostanie.